

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

מספר בקשה: 3

לפני כבוד השופט אריאל צימרמן

המבקשת: מאי מוטורס (2015) בע"מ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל – אגף המכס והמע"מ

בשם המבקשת: עו"ד אליס אברמוביץ
בשם המשיבה: עו"ד אדם טהרני

החלטה

בקשה לעיון חוזר בהחלטת ביניים, המוגדרת ככזו שהיא תולדה של שינוי הנסיבות.

רקע

1. כעולה מתביעתה לסעד הצהרתי ולהשבה, שהגישה ביום 9.9.2019, המבקשת מייבאת כלי רכב בהתאם לרישיון, מכוח חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, המסדיר בין היתר שירותים בתחום הייבוא ואף נועד לפי ההסבר לו לקדם תחרות בענף הרכב. הייבוא מוגבל ל-20 כלי רכב בשנה, בפועל ייבאה המבקשת בשנה האחרונה משבדיה חמשה כלי רכב משומשים מתוצרת BMW, שפרטיהם נמנו בתביעה (סעיף 5; להלן: **כלי הרכב שבתביעה**). אלו, בדומה לכל כלי הרכב שהיא מייבאת, זכאים לפטור מתשלום מכס לשיטת המבקשת, נוכח הסכם סחר שבין ישראל לקהילה האירופאית, כל אחד מהם אמור להניב לה רווח של כ-20 אלף ₪ לערך. ציפייה זו נפגעה בשל החלטות המשיבה: זו בחרה להפעיל סמכותה, ולערוך ביקורת לאחר התרת הצהרות הייבוא ושחרור כלי הרכב, על מנת לבחון אם קיים גרעון המצריך חיוב נוסף. היא ערכה מול שלטונות המכס בשבדיה בדיקה ביחס לכלי הרכב שבתביעה. לגבי שניים מכלי הרכב מסרה המשיבה כי שלטונות המכס בשבדיה הודיעו לאחר בדיקת תעודת השוק של כלי הרכב כי הטובין אינם עונים על כללי המקור. על כן הוציאה המשיבה למבקשת הודעות חיוב ע"ס 17 ו-18 אלף ₪ (נספחים 2 ו-3 לתביעה). אחת מהן שילמה המבקשת תחת מחאה (ואת סכומה ביקשה בתביעתה להשיב) ואחת ביקשה למנוע את תשלומה שנדרש למועד סמוך להגשת התביעה; ביחס לשלושה כלי הרכב הנותרים, העריכה, תגענה הודעות חיוב דומות. ביחס לכל חמישה כלי הרכב, גרסה המבקשת, לא היה מקום לחיובה, מן הטעמים המפורטים בהרחבה בתביעתה, ותמציתם: כי כלי הרכב היו זכאים להעדפת מכס מבלי שיוצג לגביהם מסמך העדפה, כי לא היה בסמכות המשיבה כלל לפנות לשלטונות המכס בשבדיה נוכח פרשנות הוראותיו של הסכם הסחר הנוגע בדבר, וכי התנהלות המשיבה מובילה לפגיעה בעקרונות של חיוב מס אמת ובתכלית החוק. על כן עתרה לסעד של השבה ביחס לתשלום בגין החיוב שנשאה בו ולהצהרה כי החיובים ביחס לארבעה כלי הרכב האחרים בטלים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

2. אגב תביעתה, עתרה המבקשת לסעד זמני: כזה שיפטור אותה מתשלום הודעת החיוב השנה, בסך 18,000 ₪, וימנע מן המשיבה להוציא לה הודעות חיוב נוספות בגין כלי רכב משומשים מתוצרת BMW. סיכויי תביעתה גבוהים, העריכה, ומאזן הנוחות אף הוא נוטה לטובתה שהרי אם ייגבה ממנה מכס בגין כל רכב בגובה הרווח שלה, לערך, לא יהיה טעם בניהול עסקיה והיא תקרוס.

3. הבקשה הובאה לעיוני, כשופט מצוות הסעדים הזמניים. בהחלטתי מיום 9.9.2019 דחיתי את הבקשה. בלא לחזור על האמור, התמקדתי בסוגיית מאזן הנוחות, שבנסיבות די היה בו להכריע בלא שנגיע אפילו לבחינת סיכויי התביעה לכאורה (השוו: רע"א 3296/20 קשתי נ' אריאל (14.7.2020)). ביארתי כי הכלל הנוהג בעניינים דוגמת זה שלפנינו הוא זה עוגן בסוגייה קרובה לעניינינו בעניין מ.ל.ר.נ. (בג"ץ 346/86 מ.ל.ר.נ. אלקטרוניקה בע"מ נ' מנהל המכס והבלו, פ"ד מא(1) 225, 234 (1987)): ראשית, על בעל הטובין לשלם. לאחר מכן ניתן לתבוע החזר של המכס ששולם ביתר או שלא היה מקום לשלמו כלל, לשיטת בעל הטובין:

"התוצאה אמנם עשויה להחמיר במידה רבה עם יבואנים, החולקים על חיובם במס וחייבים עם זאת לשלם את המס המלא, לעתים בסכומים גבוהים, או להיחשף להליכי גבייה חריפים. אך תוצאה זו תואמת את מדיניותו של המחוקק, כי שלטונות המס אינם חייבים לשאת בנטל של הבאת המחלוקת שמעורר החייב בפני הערכאות ולחכות לתשלום המס עד סיומם של כל ההליכים, לעתים במשך שנים עד למיצוי זכות ערעור. הם רשאים לומר לחייב: מחלוקת לך? לך אתה ופנה לערכאות, אך את מסיך בינתיים שלם."

עמדתי על כך שכמבואר בפסיקה, אין בהלכת מ.ל.ר.נ. לשלול קיומו של נתיב אפשרי וצר, המאפשר במקרים המתאימים להורות על עיכוב הליכי הגבייה, במקום לחייב את בעל הטובין בביצוע התשלום קודם להגשת ההשגה, זאת בראש ובראשונה למנוע את קריסתו של המייבא, עד שיושלם בירור עניינו (עיינו: ת"א (מח'ת"א) 1599/94 אלקלעי סוכני מכס בע"מ נ' מדינת ישראל (7.11.1994); ת"א (ת"א) 19118-12-13 ליקר מרקט (צ.י.מ.) בע"מ נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ (5.1.2014); (להלן: עניין ליקר מרקט)). עם זאת, מצאתי, לא זה המקרה. מבין חמישה כלי הרכב, שהודעת חיוב של אחד מביניהם שולמה וביחס לשלושה אחרים טרם באה הודעת חיוב, ההודעה היחידה שעמדה על הפרק לעת ההיא נסבה על חיוב בסך כ-18 אלף ₪, חיוב שצוין כי אין טענה כי יביא לקריסת המבקשת. אפילו ביחס לשלוש הודעות החיוב הצפויות העתידיות, הוספת, לא ברור כיצד ניתן לעתור מראש לסעד זמני או קבוע ביחס אליהן, וקשה לראות כיצד אלו ימוטטו את המבקשת, שעה שלא טענה למעשה דבר בעניין. עוד הבהרתי כי טענתה אחרת: כי אם בסיכומם של דברים בגין כל רכב תידרש לשאת במס הדומה לרווחיה, יהפוך עסקה לבלתי כדאי. אולם לא ההכרעה בבקשה לסעד הזמני היא שתקבע אם מס ייגבה ואם העסק כדאי, אלא ההכרעה בהליך העיקרי. קרי, לעת הבקשה לא הוצגה כל מניעה שהמבקשת תשא בהודעות החיוב, גם אם תחת מחאה, ותדרוש את השבתם בעתיד, שהרי אין טענה כי תשלומם יביא להתמוטטותה המיידית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

4. המבקשת לא ביקשה להשיג על החלטתי. בחלוף כשלושה חודשים, הודיעה המזכירות ביום 22.12.2020 על קביעת ההליך העיקרי לדיון ביום 10.3.2021, לפני כב' השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט. בחלוף יומיים באה הבקשה הנוכחית, שכותרתה "בקשה דחופה לעיון חוזר בבקשה לצו מניעה זמני עקב שינוי נסיבות". השינוי הנטען: ביום 18.11.2020 קיבלה המבקשת הודעת חיוב בסך כ-52 אלף ₪, המתייחסת לשני כלי רכב שייבאה משבדיה, האחד הנזכר בתביעה, האחר שאינו נזכר בה. ביום 10.12.2020 קיבלה הודעת חיוב נוספת, בסך כ-120 אלף ₪ בגין חמישה כלי רכב שייבאה, אחד שאינו נוגע לעניינינו (אך כמה נדרש בגינו לא נדע), ארבעה – רכבי BMW שייבאה משבדיה, ואשר גם הם אינם חלק מכלי הרכב שבתביעה. עתה, משהגיעו דרישות המשיבה כדי כ-200 אלף ₪ בגין רכבי ה-BMW, הרי שהדבר עולה כדי שינוי נסיבות לסברת המבקשת לעומת המצב שבו נדרשה לשלם לעת הבקשה הקודמת רק כ-18 אלף ₪.

5. טעמי המבקשת לבקשתה הנוכחית: ככלל, אלו שהעלתה בבקשה הקודמת. עם זאת היא עומדת בבקשתה לעיון חוזר על מגוון טעויות שהיא מוצאת לסברתה בהחלטת הביניים. כך, היא גורסת כי כיוון שההחלטה נסמכה על הלכת מ.ל.ר.ג, שעניינה בתשלום תחילה ותביעה אחר כך, הרי ש"לשיטתו של בית המשפט היבואן כלל אינו זכאי כי יינתן צו מניעה לפי בקשתו בשום מקרה" (סעיף 3); כי בניגוד לקביעתי בהחלטתי שלפיה היא לא טענה כיצד אי-מתן הסעד הזמני יוביל לקריסתה – היא טענה כן; כי השופט "דחה את בקשתה הקודמת של המבקשת לצו מניעה זמני תוך שהוא מתבסס על פסק דין משנות ה-90" (וכנראה הכוונה לעניין מ.ל.ר.ג, משנת 1987), כאשר "מאז זרמו מים רבים בירדן..." (סעיף 18); כי ניתנו פסקי דין (שהמבקשת מגדירה "הלכות"), בהן עניין ליקר-מרקט, שבהן הוכרה האפשרות להשגה טרם תשלום; כי "בהחלטתו מיום 9.9.20 התעלם כב' השופט צימרמן מהלכות אלו ולא נתן להן כל ביטוי בהחלטתו" (סעיף 28), וכי אף שזו הייתה "טעות שאמנם ניתן היה גם לערער עליה" המבקשת לא בחרה לעשות זאת כאשר הודעת החיוב לתשלום עמדה על 18 אלף ₪, אך עתה עם שינוי הנסיבות הנטענות "יש מקום לעיין מחדש בהחלטה בכללי", תוך בחינת "ההלכות העדכניות" ולא אלו הנושנות (שם).

6. הוסיפה המבקשת: ביום 23.12.2020 פנתה למשיבה על מנת לעכב את התשלום כנגד העמדת ערבויות, אך זו סירבה, ומכאן הבקשה. את בקשתה לא ראתה המבקשת לתמוך בתצהיר: היא מבוססת על התכתבות עם המשיבה ועל תצהיר מנהל המבקשת שתמוך בבקשה המקורית.

7. העברתי לתגובת המשיבה. זו ביארה כי אין מקום לשיטתה לעתור לסעד הנסב על הודעות חיוב בגין כלי רכב שכלל לא נזכרו בכתב התביעה, ואילו חפצה המבקשת – יכולה הייתה לעתור לתיקון כתב התביעה, שאז הייתה ניאותה המשיבה להסתפק בהעמדת ערבויות לתשלום הודעות החיוב עד הכרעה בהליך. לגוף הדברים ביארה המשיבה, כפי שעשתה גם בכתב הגנתה, מדוע פעלה כדן ומדוע טובים סיכוייה לשכנע כי דין התובענה להדחות לגופה. כן ביארה מדוע אין כל מקום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

לשיטתה למתן סעד זמני, וכי טענות המבקשת כלל אינן קשורות במאזן הנוחות בזיקה לסעד הזמני, כי אם בהתראתה שלפיה אם ההליך העיקרי לא יתקבל, יהפוך הייבוא לבלתי כדאי.

8. הגיבה המבקשת, אם נתמצת: אין טעם לכך שבכל פעם שתוציא המבקשת הודעת חיוב, תידרש המבקשת לתקן את תביעתה, שאז תתקן המשיבה את כתב הגנתה, וכל זאת 25-30 פעם, כמספר כלי הרכב שייבאה המבקשת. ממילא פסק הדין המבוקש הוא הצהרתי ובאין התייחסות בכתב ההגנה לכל רכב ורכב, ניתן יהיה להחילו על כל כלי הרכב מתוצרת BMW מן הסוג הנזכר בתביעה.

דיון

9. לאחר העיון, מצאתי כי **דין הבקשה להידחות.**

10. המדובר לא על בקשה רגילה לסעד זמני, כי אם בבקשה ל"עיון מחדש" בהחלטה קודמת, שדחתה בקשה לסעד זמני, ואשר לא נעשה ניסיון להשיג עליה. מכאן שראשית עלינו לזהות את ההקשר הדיוני שבו הבקשה הנוכחית ל"עיון מחדש" בהחלטת הביניים. "עיון מחדש" מוכר בשני הקשרים: האחד, מחמת **טעות** נטענת שנפלה בהחלטה, השני, עקב **שינוי נסיבות** נטען. כאשר המדובר בטעות נטענת, בלא שינוי נסיבות רלבנטי, הרי שדרך המלך לבירור טענות ערעוריות באופיין היא בהליכי ערעור, ולא בניסיונות חוזרים להניע את המותב שנתן את ההחלטה לשנות מעמדתו. משיקול מרכזי זה, כך הנחה בית המשפט העליון, רק "במקרים נדירים" ישנה בית המשפט מהחלטתו, בלא שנשתנו הנסיבות (ראו: רע"א 4081/15 **אופיר ייזום והשקעות בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי** בפסקה 10 (18.10.2015)). מובן שקל יותר לטעון אפוא לטעון לצורך בשינוי החלטת הביניים כתוצאה משינוי נסיבות רלבנטי, אף כי כמובן שגם בקשה כזו, שלרוב תבוא לאחר זמן מה, תצריך ביסוס של שינוי (והשוו: תקנה 98 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018)).

א. עיון מחדש מחמת "טעות" בהחלטת הביניים

11. בקשות הבאות שלושה חודשים לאחר מתן החלטת הביניים קשה לייסדן על "טעות", שהרי על זו בידי המבקש לעמוד מיידית. ואכן, הבקשה כאן נוסחה, פורמלית (כעולה מכותרתה), כבקשה שהיא תולדה של שינוי נסיבות: חיוב שעמד על כ-18 אלף ש"ח, והנה הפך לכ-200 אלף ש"ח. כמודגם בהמשך, אין שינוי נסיבות רלבנטי המקרין על החלטה. אולם עיקר הוא כי גוף הבקשה, כפי שמודגם בטענות המבקשת שהובאו בחלקן בפסקה 5 לעיל, **הוא למעשה עיון מחדש בנתיב ה"טעות"**: קריאה של המבקשת לתיקון אותה "טעות שאמנם ניתן היה גם לערער עליה", אך עתה החליטה המבקשת לעתור לתיקונה, תוך שהגיעה העת "לעיין מחדש בהחלטה בכלל", נוכח הטעויות שמוצאת בה המבקשת (סעיף 28 לבקשה). עתירה כזו, כמבואר בפסיקת בית המשפט העליון, אין להיעתר לה אלא במקרים נדירים, שהמקרה כאן אינו נמנה עמם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

12. ראוי להעיר בהקשר זה שעיתוי הגשת הבקשה, כך גם ההתייחסות לזהות המותב שנתן את החלטת הביניים, מותיר תהייה לא-נוחה (אף שאין מקום וצורך להכריע אם היא מבוססת) שלפיה המבקשת ראתה לנכון להמתין ואז לשוב ולהביא את בקשתה לסעד זמני לפני מותב אחר מזה שנתן את החלטת הביניים, מתוך תקווה כי הלה יסבור לעיין מחדש בבקשה ולפעול לתיקון ה"טעות" הנטענת. אבהיר: החלטתי בבקשה המקורית לסעד זמני ניתנה ביום 9.9.2020. המבקשת לא השיגה עליה. חלפו חודשיים. הודעת החיוב הראשונה הנזכרת בבקשה זו כ"שינוי נסיבות" (נספח 1 לבקשה) באה ביום 18.11.2020 כאשר המועד האחרון לתשלום הוא ביום 28.12.2020, ועדיין לא באה כל בקשה מפי המבקשת ל"עיון מחדש". גם הודעת החיוב השנייה, מיום 10.12.2020 (נספח 2 לבקשה), לא הובילה מיידית לפנייה "דחופה" לבית המשפט. ביום 22.12.2020 הודיעה המזכירות לצדדים על כי דיון בהליך העיקרי יתקיים לפני כב' השופטת הבכירה פינצ'וק-אלט (שאף נתנה החלטה ראשונה בתיק יממה קודם לכן בבקשה לדחיית מועד להגשת כתב תשובה). או אז, בלא כל הסבר לבהילות הפנייה נוכח שתיקתה עד אותו מועד, הרי שלמחרת היום, ביום 23.12.2020, פנתה ב"כ המבקשת למשיבה בבקשה להעמיד ערבות חלף תשלום החיוב הנדרש (נספח 3 לבקשה). למחרת, ביום 24.12.2020, קיבלה את תשובת המשיבה, הנכונה להסתפקות בערבויות, כפוף לתיקון כתב התביעה. באותו יום ממש כבר הגישה את בקשתה הנוכחית והמפורטת, זו שבגדרה מנתה את כל הטעויות שמצאה בהחלטת המותב שנתן את החלטת הביניים (קרי, הח"מ), וקראה לבית המשפט לשנות מהחלטה זו. כל זאת בבקשה המנוסחת במידה רבה כהודעת ערעור על ההחלטה הקודמת, תוך התעמתות חריגה עם שנקבע בה. ברם מובן שאין בית משפט זה, יהיה המותב הדין בבקשה לעיון מחדש זה שנתן את ההחלטה המקורית או המותב הדין בהליך העיקרי, יושב כערכאת ערעור על עצמו, ודרך המלך לנסות ולשנות את ההחלטה היא בערכאת הערעור (ראו: עניין **אופיר ייזום** הנ"ל).

13. לאחר כל אלה: עיינתי מחדש, בהקשר לטעות הנטענת (לעיון מחדש מחמת שינוי נסיבות – בהמשך הדברים), והרי לעולם אפשר ששופט ישגה. ברם לא מצאתי גם לאחר העיון כי החלטתי הקודמת מצריכה שינוי. ה"טעות" המרכזית שמצביעה עליה המבקשת היא כי החלטת הביניים נסמכת על **הלכת מ.ל.ר.ג.**, כי כתוצאה מכך "לשיטתו של בית המשפט היבואן כלל אינו זכאי כי ייתן צו מניעה לפי בקשתו בשום מקרה" (סעיף 3), כי ישנן "הלכות" מאוחרות לעניין **מ.ל.ר.ג.**, דוגמת עניין **ליקר מרקט** שממנה ציטטה המבקשת (סעיף 24), שבהן ניתנו סעדים זמניים, וכי "יש מקום לעיין מחדש בהחלטה בכללה, ומן הראוי שבהחלטתו המחודשת ייתן בית המשפט ביטוי להלכות העדכניות החלות על ענייננו, ולא להלכות משנות ה-80" (סעיף 28).

נדייק אפוא: **ראשית** אין קושי בכך שבית המשפט יזדקק להלכה של בית המשפט העליון שנפסקה בשנות ה-80 של המאה הקודמת, שכן הלכה עומדת על מכונה כל עוד לא שונתה. למעשה, הערכאות הדיוניות מנועות לסטות מאותה הלכה, אפילו סברו כי קהה טעמה, אלא לכל היותר רשאיות להשמיע עמדה בעניין (והשוו: רע"א 3749/12 **בר-עוז נ' סטר** בפסקה 19 לחוות דעתו של כב' הנשיא גרוניס, שם בואר בהתייחס ל"הלכת שמש" משנת 1959 כי שינוייה אינו יכול להיעשות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

אלא בבית המשפט העליון וכי "אם נשלים עם מצב בו ערכאות נמוכות מחליטות, ביום בהיר, לבטל הלכה של הערכאה העליונה, תהפוך מערכת המשפט שלנו למערכת שופטים", בה כל שופט עושה כרצונו בלא לראות עצמו מחויב לפעול על פי תקדימים מחייבים" (1.8.2013).

שנית, פסקי דין של הערכאות הדיוניות אינן "הלכות", כהתייחסותה של המבקשת. פסקי דין של בית המשפט העליון הם היכולים להקים הלכות. השאר – החלטות ופסקי דין, אפשר מנחים, אפשר שאינם מנחים.

שלישית, כוחה של **הלכת מ.ל.ר.ג** עמה גם כיום (לדוגמה: רע"א 3038/20 בנדר נ' מדינת ישראל - רשות המיסים (19.5.2020)).

רביעית, הלכה זו אינה סותמת את הגולל על האפשרות, במקרים המתאימים, להשגות על דרישות התשלום או עתירה לסעדים הצהרתיים, זאת בשים לב לבחינת כלל ההלכות של בית המשפט העליון הנוגעות לענייני תשלום של מיסי יבוא (ובפרט גם: ע"א 566/73 נאות הככר מסעות וטיולים בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד כח(2) 128 (1974)), תוך זיהוי המסגרת הנורמטיבית המדויקת הרלבנטית על דרישת החוב (ועיינו הניתוח של כב' השופט עמית ב-ת"א (חי') 1162/06 מעדני ים (סי פוד) אטלנטיק בע"מ נ' מדינת ישראל - רשות המיסים (22.10.2007)). בהחלטת הביניים מושא בקשת העיון החוזר ביארתי, תוך אזכור עניין **ליקר מרקט**, כי קיים אותו נתיב, גם אם צר, לסעדים זמניים טרם תשלום, וודאי שלא הודגמה כטענת המבקשת "שיטתו של בית המשפט [כי] היבואן כלל אינו זכאי כי ינתן צו מניעה לפי בקשתו בשום מקרה" (סעיף 3 לבקשה). עמדתי הייתה ועודנה כי המקרה המסוים כאן אינו נמנה עם החריגים. ועוד יוער: המבקשת ראתה להביא מהחלטות הערכאות הדיוניות שהלכו בנתיב זה לאחר שנפסקה הלכת **מ.ל.ר.ג**, ציטטו מן ההחלטה בעניין **ליקר מרקט** ששם שאלת הפקדת הערבויות חלף תשלום "הוכרעה" (ניסוחה), והלינה כי בהחלטת הביניים "התעלם כב' השופט צימרמן מהלכות אלה" (סעיף 28). ברם לא התעלמתי, והרי נדרשתי להן בהחלטת הביניים. יתרה מכך, ההחלטה בעניין **ליקר מרקט** מוכרת לי היטב: אני שנתתיה.

14. עיון מחדש בהחלטה מחמת טעות נטענת (חרף ניסוחה של הבקשה ככזו הנסמכת על שינוי נסיבות) מוביל אפוא למסקנה כי אין זה מן המקרים הנדירים שיצדיקו את שינוי ההחלטה.

ב. עיון מחדש מחמת טעות בהחלטת הביניים

15. נפנה עתה לטענת **שינוי הנסיבות** כעילה (למצער הפורמלית) לשינוי ההחלטה, עד כמה שהבקשה נסמכת על עילה זו לעיון מחדש. השינוי: הדרישה של כ-25 אלף ₪ בגין כלי רכב מאלו שנמנו בתביעה, ועוד כ-120 אלף ₪ לערך בגין חמישה כלי רכב שלא נמנו בתביעה אך דינם דומה לדעת המבקשת. והנה הגיעה העת לשינוי ההחלטה, עמדתה, שהרי עד הנה נדרשה לשלם כ-200 אלף ₪, סיכומה, וסכום זה יכול להגיע עד כדי 600 אלף ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

16. **ראשית** יצוין שאין כאן כל שינוי נסיבות רלבנטי: כפי שהיא עצמה ציינה, כבר לעת החלטת הביניים מלפני כארבעה חודשים, ציפייתה הברורה הייתה כי בקרוב תגענה הודעות חיוב נוספות ובהיקף גדול. אך טענה זו נבחנה כבר בגדרי החלטת הביניים, ולא הובילה לצו זמני, כך שמיוש החשש להודעות החיוב אינו שינוי מהותי.

17. **שנית**, המבקשת עותרת למעשה לסעד זמני שאינו נועד לשרת הליך עיקרי, שהרי עיקר כלי הרכב שביחס אליהם הוצעה הודעת חיוב אינם חלק מכתב התביעה הקיים. אכן, תביעת המבקשת היא לסעד הצהרתי, בעלת מאפיינים כלליים, ועדיין בהליך המתנהל בבית משפט זה התובענה חייבת להתמקד – ואף מתמקדת – בכלי רכב ספציפיים. את אלה אכן מנתה התובעת בסעיף 5 לתביעתה. גם אם טענות המשיבה בהגנתה עד הנה התייחסו לכלי הרכב כמכלול, זכותה להשמיע עמדה ביחס לסיכויי התביעה לכאורה בעניינו של כל כלי רכב – בעינה. יתרה מכך, הניסיון של המבקשת לטעון שכל כלי הרכב חד הם וכולם יובאו משבדיה חייב תצהיר, וחייב הסבר: אחד מכלי הרכב הנזכרים בהודעת החיוב נספח 1 יובא, לכאורה, מבלגיה דווקא. כך או כך, לא ניתן אגב תביעה לסעד הצהרתי הנסב על חמישה כלי רכב לזכות בסעד המונע את מימוש הודעות החיוב ביחס לכלי רכב אחרים, קל וחומר כל רכב משומש מתוצרת BMW שייבאה המבקשת או שמא תחליט לייבא בעתיד, בין אם נזכר בתביעה ובין אם לאו.

יוזכר כי המשיבה נכונה הייתה להשהות כמקובל את הודעות החיוב כנגד העמדת ערבות, ובזאת חפצה גם המבקשת. טענתה כי אין טעם בתיקון כתב התביעה שכן תידרש לעשות זאת עוד "25-30 פעמים" אינה משכנעת. זה מכבר יכולה הייתה לאגד את כל כלי הרכב הרלבנטיים בתביעה אחת. בכל מקרה, הדיון בהליך העיקרי קבוע לעת הזו ליום 10.3.2021, כך שספק כמה שינויים נוספים יידרוש. בכל מקרה אם שתי הודעות החיוב המסוימות שנצברו מקשות עליה, יכולה הייתה לבקש את תיקון תביעתה בעניין זה, והמשיבה אף הביעה נכונותה לכך, תוך הפקדת ערבויות חלף התשלום. כך היה נחסך הדיון בבקשה הנוכחית.

18. **שלישית**, כפי שהטעימה המשיבה בצדק, אין כל קשר בין טענות המבקשת באשר למשמעות התשלום של הודעות החיוב, לבין בקשה לסעד זמני. לזו טענתה של המבקשת בפרק מאוץ הנוחות בבקשתה המקורית, זו שנתמכה בתצהיר (סעיפים 25-31), וטענתה לא נשתנתה, היא זו: היא פועלת עם מתח רווחים נמוך ביותר, ובגין הייבוא המקביל של כל כלי רכב היא מרוויחה כ-20 אלף ₪ לערך. אם תידרש לבסוף לשלם סכום בסדר גודל שכזה כמס בשל שלילת מעמד המקור של הטובין, יהפוך הייבוא לבלתי כדאי, והיא תחדל מעסיקה. גם אם נניח שכך הוא הדבר, הרי שמדובר בטענה שהיא במישור של ההליך העיקרי, לא הסעד הזמני. אפשר שעל בית המשפט יהיה לבחון האם נוכח שיקולי עידוד התחרות ויתר טענות המבקשת בתביעתה, יש לפרש את סמכויות המשיבה באופן מצר, ולקבוע כי אינה זכאית להעלות דרישות ולהוציא הודעות חיוב כפי שעשתה, באופן המאפס את רווחי המבקשת והופך את עיסוקה לבלתי כדאי. אולם הכרעה זו בהליך העיקרי אינה קשורה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

בשאלת מאזן הנוחות שביסוד הבקשה לסעד הזמני. ההכרעה בתיק העיקרי תהיה אשר תהיה; אם יימצא לבסוף שהיה מקום לשלול את מעמד המקור של הטובין – הרי שבדיעבד נלמד כי עסקיה של המבקשת היו בלתי רווחיים, אם יימצא לבסוף כי שגתה המדינה, הרי שבדיעבד נלמד כי המדובר היה בעסק רווחי. אך הסוגיה בשלב בירורה של הבקשה לסעד זמני היא האם יש לאפשר למבקשת להסתפק **עתה** בהעמדת ערבויות חלקיות לתשלום החוב במקום לשלמו תחת מחאה ולתבוע אז את השבתו. השאלה המרכזית לעניין מאזן נוחות היא האם אפשר שנוכח תשלום עתה, הרי שגם אם יתברר בסיום ההליך העיקרי כי הצדק היה עמה לא יועיל לה כבר הדבר, שכן **בינתיים תקרוס**. הטענה הרלבנטית שהיה צריך להעלות בשלב הבקשה לסעד הזמני, וזו שהיה צריך להראות שיש שינוי נסיבות בעניינה, היא שהתשלום של 18 אלף ₪ (בגין רכב אחד), או 200 אלף ₪ (כהודעות החיוב הנוכחיות), או שמא 600 אלף ₪ (הוא הסכום המירבי שהמבקשת חשופה לו), **כבר עתה** עלול לגרום לקריסתה המיידית. טענה **כזו** לא נטענה, לא בבקשה המקורית (סעיפים 25-31), לא בנוכחית, נטולת התצהיר התומך (סעיף 6), והדגש של המבקשת כל העת הוא על היעדר הכדאיות של ייבוא כלי רכב בייבוא מקביל, כעניין עקרוני, לא כעניין תזרימי. מכאן, שלמעשה המבקשת אינה טוענת כיאות דבר רלבנטי בעניין מאזן הנוחות.

אגב, אפשר שלא בכדי נמנעה המבקשת מלטעון שתשלום הודעות החיוב כבר עתה יוביל משיקולי תזרים לקריסתה, כך שגם אם יימצא בתום ההליך העיקרי שהדין עמה, לא תהיה עוד חברה פעילה שניתן יהיה להשיב לה כספים. טענה מסוג זה היא כמובן חרב פיפיות: אם בית המשפט משתכנע כי החברה מצויה בקשיים תזרימיים חריפים, הרי שמאזן הנוחות עלול בנקל להצביע על כך שאין לאפשר לאותה חברה להמנע זמנית מתשלום, ואז המדינה תמצא עצמה בעוד פרק זמן ניכר – אם פסק הדין יצדד בעמדתה – מנסה לגבות את מסי האמת, כאשר בהחלט אפשר שהחברה ממילא קרסה ולא פעילה עוד. אולם בכל מקרה, טענה במישור התזרימי לא הועלתה בבקשה הקודמת, ודאי לא פורטה, וקל וחומר שבבקשה לעיון מחדש נטולת התצהיר לא הוצג כל שינוי בעניין זה.

19. משמעות האמור: גם "עיון מחדש" בהחלטת הביניים מטעמים של שינוי נטען של נסיבות אינו מוביל לשינוי החלטת הביניים.

סוף דבר

20. הבקשה לעיון מחדש בהחלטת הביניים מיום 9.9.2020 נדחית, נוכח האמור לעיל.

להוצאות: המבקשת תשא בהוצאות המשיבה שנדרשה להשיב לבקשתה זו, בסכום של 5,000 ₪, בלא קשר לתוצאות ההליך העיקרי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-09-21649 מאי מוטורס (2015) בע"מ נ' מדינת ישראל

המזכירות תודיע.

ניתנה היום, ח' שבט תשפ"א, 21 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

אריאל צימרמן, שופט

